Дәріс 15. Сурет өнері туындылары көрсетілген экскурсиялар

Дәрістің мақсаты

Экскурсия жетекшісінің портфелі деп кәсіби ортадағы, көру қатарының жетіспейтін звеноларын толтыруы және қалпына келтіруі тиіс, экскурсияқа арналған көрнекі құралдардың жиынтығын айту қабылданған.

Дәрістің жоспары

1. Экскурсиялық объектілер суреттерден көрініс табуы
2. Сурет өнері туындыларына эксукрсияларды өткізу ерекшеліктері

Экскурсия жетекшісінің портфелі

Экскурсия жетекшісінің портфелі – экскурсия кезінде қолданылатын көрнекі құралдар жиынтығы.

Портфель құрамына:

- фотосуреттер
- картиналардың көшірмелері
- географиялық карталар
- карто-схемалар
- өндірістік өнім үлгілері
- гербарий және геологиялық үлгілер
- аудио жазбалар

Маңызы:

- көрнекілікті арттырады
- объектінің бастапқы көрінісін көрсетуге көмектеседі
- экскурсияны қызықты етеді.

Көрнекі құралдарды іріктеу критерийлері

Көрнекі құралдарды таңдауда мына талаптар ескеріледі:

- қолданудың қажеттілігі
- танымдық құндылығы
- көрнекілігі мен түсініктілігі
- ерекше болуы
- мәнерлілігі
- толықтығы

Өлшемдері:

- стандартты суреттер: 18 × 24 см
- автобуста көрсетуге: 24 × 30 см

Экскурсияның мәдени-тәрбиелік маңызы

Экскурсияның негізгі қызметтері:

1. Мәдени бос уақыт ұйымдастыру

- адамның демалысын мазмұнды өткізеді
- рухани қажеттіліктерді қанағаттандырады

2. Ынта қалыптастыру

- білімге қызығушылық тудырады
- өздігінен білім алуға ынталандырады

Мысалы: әдеби экскурсиядан кейін қатысушылар белгілі бір жазушыға қызығушылық танытады.

Сурет өнеріндегі негізгі ұғымдар

Пейзаж – табиғат көріністерін бейнелейтін жанр.

Француздың paysage сөзінен шыққан.

Пейзажда бейнеленеді:

- табиғат
- қала көріністері
- теңіз көріністері

Композиция – шығарманың бөліктерін біртұтас жүйеге біріктіру.

Сюжет – шығармадағы оқиға.

Фабула – оқиғалардың жүйелі тізбегі.

Экскурсия түрлері

1. Тарихи экскурсия

- тарихи аймақтық
- археологиялық
- этнографиялық

2. Табиғи экскурсия

- геологиялық
- ботаникалық
- зоогеографиялық
- ландшафтық

3. Архитектуралық экскурсия

- тарихи ғимараттарды көрсету
- қала құрылысы нысандары
- жаңа құрылыс объектілері

Қорытынды

- Сурет өнері туындылары көрсетілген экскурсиялар – мәдени-танымдық маңызы жоғары экскурсия түрлерінің бірі. Мұндай экскурсияларда көрнекі құралдар, картиналар, фотосуреттер мен түрлі иллюстрациялық материалдар қолданылып, экскурсанттардың объектіні терең түсінуіне мүмкіндік береді.
- Экскурсия жетекшісінің портфелі экскурсия мазмұнын толықтырып, тарихи немесе мәдени объектілердің бастапқы көрінісін көрсетуге көмектеседі. Сонымен қатар, көрнекі құралдарды дұрыс таңдау экскурсияның түсініктілігін, қызықтылығын және танымдық құндылығын арттырады.

Бекіту сұрақтары

1. Экскурсиялық объектілердің суреттерде көрініс табуы нені білдіреді?
2. «Экскурсия жетекшісінің портфелі» дегеніміз не?
3. Экскурсия жетекшісінің портфелі қандай көрнекі құралдардан тұрады?
4. Экскурсия барысында фотосуреттер мен суреттерді қолданудың маңызы қандай?
5. Объектілер өзгерген немесе сақталмаған жағдайда қандай көрнекі құралдар қолданылады?
6. Экскурсияның мәдени бос уақытты ұйымдастырудағы рөлі қандай?

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Савина Н.В., Горбылева З.М. Экскурсоведение: Учебноепособие. – Минск, 2004.
2. Емельянов Б.В. Экскурсоведение. Учебное пособие. –М., 2002.
3. Райымханова К.Н., Қатран Д. Музей ісінің теориясы мен практикасы. – А., 2001
4. Дькова Р.А. Основыэкскурсоведения. –М.:1985.–255 с.
5. Основы музееведения. Отв. Ред. Э.А. Шулепова М., 2005
6. Гнедовский М.Б. Современные тенденции развитии музейной коммуникации в капиталистических странах,теория и практика.М., 1986.